

10 gr.

ABC

10 gr.

NOWINY CODZIENNE

Nr. 293 A

Warszawa, sobota 1 października 1938 r.

Rok XIII

Układ w Monachium a Polska Rząd polski zapewni respekt dla godności państwa własnymi środkami

Z kół politycznych otrzymujemy następujące oświetlenie sytuacji obecnej w konflikcie polsko-czeskim:

„Cztery mocarstwa obradowały w czwartek w Monachium nad sprawą załatwienia pretensji Rzeszy Niemieckiej do Sudetów, niektóre z nich szukając zwolnienia się z zobowiązań i obietnic. Nie jest to naszą sprawą”.

„Gdy wpłynęła sprawa gwarancji dla przyszłego państwa czeskiego, rządu Niemiec i Włoch wysunęły kwestię żądań polskich i węgierskich i udzielenia gwarancji przez te oba państwa. Rząd polski nie oczekiwał, aby ktokolwiek inny miał brać ciężar technicznego załatwienia konfliktu. Rząd polski ocenia lojalność Niemiec i Włoch, które uznały, że gwarancja Polski i Węgier dla przyszłego

państwa czesko-słowackiego jest konieczna”.

„GDY CHODZI O SYTUACJĘ W KONFLIKCIE TRZEBA NA WSTĘPIE STWIERDZIĆ, ŻE RZĄD POLSKI POSTAWIŁ SPRAWĘ JASNO, A OTRZYMUJE W ODPOWIEDZI BĄDZ NIE-SPELNIONE OBIETNICE, BĄDZ TEŻ OBLICZONE NA PRZE-WLECZENIE SPRAWY ZAPOWIEDZI RZĄD POLSKI ZAPEWNI RESPEKT DLA GODNOŚCI PAŃSTWA WŁASNYMI ŚRODKAMI. NALEŻY MIEĆ NADZIEJĘ, ŻE RZĄD CZESKI ZAPRZESTANIE TAK ZGUBNEJ ZARÓWNO DLA SPRAWY STOSUNKÓW MIĘDZY DWOMA PAŃSTWAMI, JAK I DLA SYTUACJI OGÓLNO-EUROPEJSKIEJ POLITYKI WYKRĘTÓW I KUNK-TATORSTWA”.

miastami Eger (Cheb) Karlsbad, Marienbad, Franzensbad i Asch. Wreszcie odcinek IV-ty na północno-wschodniej granicy Czechosłowacji obejmuje miasta Jegernsdorf, Freudenthal, Freiwaldau, Altstadt i Jauern. Odcinek II zajęty ma być w dn. 2 i 3. X. odcinek III — 3, 4 i 5. X. odcinek IV — 6 i 7. X. Pozostałe terytoria przydzielone zostaną na skutek plebiscytu.

KOMISJA OPUŚCIŁA MONACHIUM

MONACHIUM, 30.9. Członkowie ustanowionej wczoraj komi-

sji międzynarodowej opuścili dziś o godz. 10 min. 30 Monachium, udając się drogą powietrzną do Berlina. Komisja ta składa się z akredytowanych w Berlinie ambasadorów Anglii, Francji i Włoch, sekretarza sta-

nu w M. S. Z. Rzeszy von Weizsaeckera oraz przedstawiciela Czechosłowacji. Czechosłowację reprezentować podobno będzie w komisji poseł czeski w Berlinie, Mastny. Uważają za możliwe, że

poszczególni przedstawiciele rządów w komisji zasięgać będą rad ekspertów, przy czym chodzić tu będzie szczególnie o attaches wojskowych w Berlinie.

Starcia w Sudetach nie ustają

BERLIN, 30.9. Jak donoszą z terytoriów sudeckich wiadomość o podpisaniu układu w czasie kon-

ferencji mocarstw w Monachium wywołała w Sudetach wielką radość. W szeregu miejscowości do-

szło do entuzjastycznych manifestacji na cześć kanclerza Hitlera oraz Mussoliniego.

Nie mniej starcia pomiędzy ludnością sudecką a wojskami i żandarmerią czeską trwają w dalszym ciągu. W nocy z czwartku na piątek doszło do starcia pomiędzy niemiecką strażą graniczną, a oddziałem wojsk czeskich na granicy niemieckiej w Górach Kruszcowych. Również w okolicy miejscowości Hinterzinnwald grupa uciekinierów sudeckich została ostrzelana przez Czechów, którzy cofnęli się dopiero wobec nacierającego z pomocą oddziału sudeckiego korpusu ochotniczego. W czasie wynikłej strzelaniny zabita została 1 osoba.

LOTNISKO PODZIEMNE

SAARBRUECKEN, 30.9. W okolicach miejscowości Völklingen w Zagłębiu Saary, w kierunku Köllertal, rozpoczęto w pośpiesznym tempie budowę nowego lotniska podziemnego. Robotnicy pracują w 12-godzinnych szychtach.

Kobiety

zastępują mężczyzn

BERLIN, 30.9. Wskutek przerwania znacznej ilości mężczyzn do prac fortyfikacyjnych na granicach Niemiec, do fabryk amunicji zostały skierowane kobiety.

Komunikat wydawnictwa

Z dniem dzisiejszym obejmuje redakcję naczelną naszego pisma p. Jan Korolec. P. dr. Tadeusz Gluźniński pozostaje nadal wspólnym pracownikiem „ABC” w zakresie publicystycznym.

Proces dr. Jedlińskiego we Lwowie

Przed sądem apelacyjnym we Lwowie rozpoczął się czterodniowy proces dra Jedlińskiego. Rozprawie przysłuchuje się liczne grono ludowców. Obecni byli ks. Panaś, dr. Tabisz, prof. Kot, kpt. Schram, hr. Drohojowski, brat oskarżonego dr. St. Jedliński. Dużo akademickiej młodzieży ludowej.

Spotkanie trzech premierów odbędzie się niedługo

RZYM, 30.9. (TEL. WL.). W RZYMIE ROZESZŁA SIĘ WIADOMOŚĆ, ŻE W NIEDŁUGIM CZASIE MA NASTĄPIĆ PONOWNE SPOTKANIE PREMIERA CHAMBERLAINA I PREMIERA

DALADIER Z MUSSOLINIM. PRZEDMIOTEM KONFERENCJI MAJĄ BYĆ SPRAWY ŚRÓDZIEMNOMORSKIE ORAZ DOTYCZĄCE WOJNY HISZPAŃSKIEJ.

Jak odbędzie się Okupacja Sudetów

MONACHIUM, 30.9. Ze źródeł niemieckich podają następujące szczegóły, dotyczące terytoriów podlegających w myśl zawartego w dniu wczorajszym układu okupacji przez wojska niemieckie w czasie od 1 — 10 października:

Odcinek oznaczony I położony jest na południowo-zachodniej granicy czeskosłowackiej na północ od Kachau i Linz i obejmuje z większych miejscowości miasta Wallen i Hohenfurt. Terytorium to ma być zajęte przez Rzeszę 1-go i 2-go października. Odcinek II na północnej granicy Czecho-

Słowacji obejmuje prócz szeregu drobniejszych miejscowości miasta Bodenbach, Tetschen, Warendorf, Friedland. Największym jest odcinek III, w skład którego wchodzi t. zw. Egeland wraz z

Ugoda, zawarta na konferencji czterech w Monachium w sprawie rozszerzeń terytorialnych niemieckich wobec Czechosłowacji, jest zwycięstwem Niemiec. Prózne byłyby rozważania, czy to, co Niemcy osiągnęły terytorialnie, odpowiada ściśle ich maksymalnemu programowi. Zawsze bowiem pozostanie faktem, że istotne ich żądania zostały uwzględnione i otrzymały nie tylko stempel aprobaty angielskiej, ale także i francuskiej. Głównym rezultatem zwycięstwa niemieckiego w Monachium — to nawet nie zdobycze terytorialne na Czechosłowacji, ale przekreślenie państwa czeskosłowackiego w roli bastionu przeciwniemieckiego i twierdzy wypadowej „demokracji” przeciw narodowemu socjalizmowi. Niezależnie od tego, w jakim zasięgu pozostanie odtąd Czechosłowacja, przestaje być państwem niezależnym w dotychczasowym tego słowa znacze-

niu. Zachowuje tylko niepodległość formalną, papierową.

Tracąc kraje niemieckie, Czechosłowacja traci najbogatsze okręgi przemysłowe. Już Anschluss Austrii, okrążając ziemie czeskie, uzależnił je w najwyższym stopniu gospodarczo od Trzeciej Rzeszy. Utrata obszarów niemieckich sprawia, że nawet o cieniu niezależności gospodarczej Czechosłowacji trudno nadal marzyć.

Niewiadomo jeszcze, jak Czesi i Słowacy przyjmą decyzję zjazdu czterech. Zostały one powzięte w sposób dla Czechosłowacji nie tylko bolesny, ale i upokarzający. Postanowiono w Monachium o przyznaniu państwowego terytorium czeskosłowackiego, nie zapraszając nawet Czechosłowacji do stołu narad. Czesi terytorialnej imieniem Czechosłowacji dokonali jej sojusznicy.

Anglia nigdy przynajmniej

nie porzuciła granic Czechosłowacji. Była wprawdzie jej opiekunką w świecie politycznym, prowadziła ją stale protekcyjnie za rękę, ale nigdy nie przysięgała wsem wobec, że naruszenie granic czeskosłowackich będzie dla niej stanowiło kamień obrazu, że w obronie całości państwowej Czechosłowacji rzuci na szalę całą swą potęgę. Toteż opieka nad pupilką masonerii sprawdziła się do uratowania życia chorego za cenę amputacji kończyn.

Gorzej z Francją. Pakt wschodni obowiązywał Francję do obrony integralności Czechosłowacji. Chcielibyśmy słyszeć głosy opinii francuskiej, gdyby Niemcy zaatakowały w podobny sposób Alzację i Lotaryngię, jak dzisiaj Sudety, zaś Czechosłowacja dała zgodę na cesję tych ziem na rzecz Niemiec. Kto dzisiaj potrafi zaprzeczyc, że Francja Blum'ów i Chautemps'ów, ta Francja „braterska” pojmując

swój sojusz i zobowiązania jednostronnie?

To skompromitowanie Francji jest niepoślednim sukcesem Hitlerowskich Niemiec. Podpis francuski w Monachium jest pieczęcią pod aktem bankructwa francuskiego słowa, aktem zupełnej likwidacji francuskiego systemu sojuszy w Europie. Wykręty, jakoby nie było agresji niemieckiej, bo Czechosłowacja dała zgodę na ustępstwa wobec Niemiec, mogą wystarczyć dyplomatom, ale nikomu więcej. Zgoda Czechosłowacji, wymuszona przez sojuszników, nie różni się przecież niczym od zgody polskich rządów i sejmów w XVIII w. na akty rozbiorów.

Niewątpliwie Niemcy wyszły z tego dogodny moment. Atutem ich była nietylko większa ich w danej chwili gotowość techniczna — bojowa, ile wię-

(Dokończenie na str. 3-ej)

Anschluss Nr. 2

Zachmurzenie Miejscami deszcze

Przewidywany przebieg pogody w dn. 1.10.38 r.

W Polsce południowej zachmurzenie dość duże i miejscami deszcz, na pozostałym obszarze umiarkowane lub niewielkie. Temperatura w ciągu dnia 25 st. Umiarkowane wiatry południowo-wschodnie.

Szarańcza zatrzymała pociąg

CHARTUM, 30.9. Pociąg pasażerski z Port - Sudanu przybył do Chartumu prawie z 12-godzinnym opóźnieniem. Zatrzymano w drodze przez chmary szarańcza, która na długość bezmała 3 km pokryła warstwą masą tor kolejowy. Szerokość przestrzeni, zajmowanej przez wady, dochodziła w niektórych miejscach do 300 m.

